

ANKSTYVOJI INTERVENCIJOS PROGRAMA JAUNIMUI

2018 m. sausio 18 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-60/V-39 patvirtintas Ankstyvosios intervencijos programos tvarkos aprašas.

Aprašo tikslas – integruojant savivaldybių visuomenės sveikatos biurų ir pedagoginių psichologinių tarnybų vykdomą veiklą, užtikrinti Programos įgyvendinimą, siekiant motyvuoti nepilnamečius asmenis atsisakyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo.

Įgyvendinant Ankstyvosios intervencijos programą teikiamos ankstyvosios intervencijos paslaugos rizikingos elgsenos nepilnamečiams asmenims nuo 14 metų, kurie eksperimentuoja ar nereguliariai vartoja psichoaktyvias medžiagas (išskyrus tabaką), bet nėra nuo jų priklausomi.

Uždaviniai:

- Motyvuoti nepilnamečius asmenis atsisakyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo.
- Suteikti žinių apie psichoaktyviųjų medžiagų keliamą žalą.
- Keisti nepilnamečių požiūrį į savo elgesį ir įpročius (psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą).

Ankstyvosios intervencijos programos turinys:

1. Pradinis pokalbis.
2. Pagrindinė programos dalis-praktiniai užsiėmimai:
  - Susipažinimas, teisiniai aspektai ir žinios apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą.
  - Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ypatumai ir priklausomybės vystymasis.
  - Rizikos ir apsauginiai veiksniai.
  - Praktiniai patarimai, kaip keisti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, galimybės gauti reikiamą pagalbą ir paramą.
  - Baigiamasis pokalbis.

Mokomųjų pratimų struktūra: Instrukcija (paaiškinimas) – veiksmas – apmąstymai (refleksija). Užsiėmimai yra interaktyvūs ir skatina aktyvų keitimąsi informacija tarp dalyvių ir vadovo.

Mokymosi forma. Mokomosios 6-8 jaunuolių grupės (nuo 14 metų).

Grupės formavimas gali trukti iki 3 mėn.

Programos trukmė: 8 valandos. Šios valandos yra išskaidomos į keletą savaitių ciklą. Baigus Ankstyvosios intervencijos programą, asmeniui bus išduodamas unikalus pažymėjimas, kaip patvirtinantis dokumentas, kad asmuo tikrai išklaušė visą 8 valandų trukmės Ankstyvosios intervencijos programą.

Patekimo į programą būdai:

- **Nukreipia** teismas ar ne teismo tvarka administracinio nusižengimo bylą nagrinėjanti institucija (pareigūnas) už Administracinių nusižengimų kodekse numatytus administracinius nusižengimus arba savivaldybės administracijos direktorius, kai

savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos siūlymu asmeniui yra skirta vaiko minimalios priežiūros priemonė.

- **Savanoriškai** prevenciniais tikslais, kai vaikas eksperimentuoja ar nereguliariai vartoja alkoholį ar narkotikus. Registruoja tėvai. Savarankiškai nepilnametis asmuo gali registruotis nuo 16 metų amžiaus.

Ankstyvosios intervencijos programą vykdo ir administruoja Radviliškio rajono visuomenės sveikatos biuras ir Radviliškio rajono savivaldybės švietimo ir sporto paslaugų centro Pedagoginė psichologinė tarnyba.

Registracija: Radviliškio rajono visuomenės sveikatos biuras, Radvilų g. 17(II a.), Radviliškis.

Registruojantis būtina turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir sprendimo dėl įpareigojimo dalyvauti programoje kopiją (jei programoje dalyvauti yra įpareigota).

Prašymas dėl dalyvavimo programoje pildomas atvykus į įstaigą.

Informacija teikiama: pas visuomenės sveikatos specialistę Skaidrę Armonienę tel. 8 683 61 707, el. p. s.armoniene@radviliskisvsb.lt bei pas visuomenės sveikatos specialistę Ievą Vileikytę tel. 8 638 06 133, el. p. i.vileikyte@radviliskisvsb.lt

Jei nepilnametis asmuo eksperimentuoja psichoaktyviomis medžiagomis – tai išpėjimas, kad jam reikia pagalbos formuojant atsakingą požiūrį į minėtų medžiagų vartojimą. Ankstyvosios intervencijos programa yra pagrįsta nuostata, kad pastebėjus psichoaktyvias medžiagas vartojantį asmenį, svarbu laiku reaguoti, t. y. nukreipti dalyvauti Ankstyvosios intervencijos programoje. Svarbu, kad ugdymo įstaigos laiku pastebėtų nepilnamečius, eksperimentuojančius psichoaktyviosiomis medžiagomis, ir padėtų jiems laiku gauti savalaikę pagalbą.